

Aan het College van B & W
Gemeente Borne
Postbus 200
7620 AE Borne

Uw brief van	Datum verzending	Contactpersoon	J.A. van Daalen
n.v.t.	22 maart 2021		
Kenmerk		Adres	Postbus 200, 7620 AE Borne
n.v.t.		E-mail	secretariaat@adviesraadsociaaldomeinborne.nl
		Telefoon	074-2668267

Armoedemonitor 2019-2020 en enquête gemeente Borne

Geacht College,

De adviesraad sociaal domein Borne heeft het resultaat van de armoedemonitor 2019-2020 en enquête gemeente Borne in haar vergadering besproken met de heren M. Eijkelenkamp en N. Hulsebos. In aanvulling op dat gesprek, waarin al aanbevelingen zijn gedaan, heeft de adviesraad besloten om een ongevraagd advies uit te brengen.

De adviesraad is blij dat de gemeente Borne dit onderzoek naar de effecten van haar beleid, om invulling te geven aan haar zorgplicht om de leefsituatie en het toekomstperspectief van kwetsbare burgers die in armoede verkeren te verbeteren, heeft laten uitvoeren. Het resultaat van dit onderzoek biedt een goed inzicht in de effecten van het minimabeleid in de gemeente Borne.

De adviesraad vindt het positief dat uit het onderzoek naar voren komt dat er ruimschoots gebruik gemaakt wordt van het Sociaal fonds kindpakket en het Jeugdfonds. Daarnaast wordt er in ruime mate gebruik gemaakt van de mogelijkheid van kwijtschelding en de collectieve zorgverzekering. Wel stelt de adviesraad vast dat er ruimte voor verbetering is.

Verbaasd is de adviesraad over het minimale gebruik van het Sociaal fonds volwassenen en de Bijzondere bijstand en ook de Individuele inkomenstoeslag. Dit vraagt om een inhaalslag. Dat blijkt ook uit de cijfers in figuur 3.2. Gemiddeld maakt slechts 41% van de burgers, die er recht op hebben, gebruik van één of meer miniregelingen.

Als een belangrijke oorzaak van het minimale gebruik van de miniregelingen van de gemeente Borne stelt de adviesraad vast: het niet of slecht bereiken van de doelgroepen. Dat wordt onderstreept door de informatie in figuur 8.1.1.

De vragen die volgens de adviesraad voorliggen zijn:

- Hoe krijgt de gemeente Borne de miniregelingen beter in beeld bij de kwetsbare burgers?
- Hoe kunnen de miniregelingen beter aansluiten bij de behoeften van de doelgroepen?
- Welk beleid moet worden ontwikkeld om ook in de toekomst het gebruik en het effect van de miniregelingen te waarborgen?

Met dit advies wil de adviesraad bijdragen aan het beter in beeld brengen van de minimaregelingen bij de doelgroepen die er gebruik van kunnen maken zodat het gebruik van deze regelingen kan worden vergroot. Daarnaast wil de adviesraad bijdragen aan het waarborgen dat de gemeente Borne haar zorgplicht, om de leefsituatie en het toekomstperspectief van haar kwetsbare burgers die in armoede verkeren te verbeteren, effectief invult.

1. Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente Borne de doelgroepen die recht hebben op één of meerdere minimaregelingen in beeld heeft. De adviesraad neemt aan dat in die gevallen ook de NAW-gegevens bekend zijn bij de gemeente.
Door deze burgers gericht te benaderen per brief en daarna bellen kan er een persoonlijk contact worden gelegd om ze daarna te voorzien van informatie over de minimaregelingen binnen de gemeente Borne. Bij deze persoonlijke benadering kan ook worden gepolst of hulp nodig is bij het aanvragen van een minimaregeling. De adviesraad begrijpt dat er belemmerende factoren zijn als gevolg van privacywetgeving. Dat houdt niet in dat er geen mogelijkheid is om die burgers persoonlijk te benaderen. Een goed voorbeeld is de werkwijze die wordt toegepast bij het project SOEK waarin 2 specifieke leeftijdsgroepen (78 en 83-jarigen) op die manier worden benaderd.
2. De adviesraad adviseert dat gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die er zijn zoals:
  - a. De minimaregeling een prominente plek geven op de website van de gemeente Borne.
  - b. Intermediëren inschakelen. Huisartsen en met name de praktijkondersteuners wijzen op het minimabeleid van de gemeente Borne. Zij kunnen informatie geven als de financiële situatie ter sprake komt. Regelmatig horen de hulpverleners in een huisartsenpraktijk de opmerkingen als "dat is te duur" of "daar heb ik geen geld voor". Het is bekend dat mensen met chronische ziekten zoals suikerziekte, hart- en vaatziekten, longziekten en psychiatrische ziekten vaker leven in armoede.
  - c. Het minimabeleid is een onderdeel van het sociaal domein en de consulenten van Wmo en Jeugdzorg kunnen de minimaregelingen proactief onder de aandacht brengen bij een aanvraag voor Wmo of Jeugdzorg ondersteuning.
  - d. Richt een informatiestand in, in gemeentehuis, Kulturhus, Kringloopwinkel en wijkcentra.
  - e. Geef informatie over de minimaregelingen mee bij het uitreiken van pakketten van de voedselbank.
  - f. Geef voorlichting over de minimaregelingen tijdens bijeenkomsten of activiteiten van bijv.:
    - o Ouderenbonden, het mantelzorgcafé, de Zonnebloem
    - o Wijkverenigingen,
    - o Kerken
    - o Bornse ondernemers (BBO)
  - g. Herhaalde publicatie via media:
    - o Borne Boeit,
    - o Week van Borne
    - o Bornse Courant
    - o Wijkbladen en clubbladen van sportverenigingen
    - o Facebook, Instagram, websites van (wijk)verenigingen
3. In figuur 5.1.3 worden redenen aangegeven door respondenten wat de oorzaak is dat men niet (altijd) kan rondkomen. Daarvan vallen er een aantal buiten de directe invloedssfeer van de gemeente. Er worden diverse oorzaken opgegeven waar de gemeente wel directe invloed kan hebben omdat ze te maken hebben met hoe de burger omgaat met de financiële administratie. De adviesraad adviseert daarom dat bij de informatievoorziening over de minimaregelingen ook wordt vermeld dat er mensen/vrijwilligers bereid zijn om hen te voorzien van nadere informatie en hulp kunnen bieden bij het aanvragen van een minimaregeling. Dat kan laaggeletterden en burgers met een immigratie achtergrond over een drempel heen helpen om gebruik te maken van de minimaregelingen. Het komt ook tegemoet aan de wens om de aanvraag op papier in plaats van digitaal in te dienen.
De adviesraad denkt daarbij aan medewerkers sociaal domein van de gemeente, Wijkkracht, de POOT vrijwilligers en de vrijwilligers van het spreekuur "formulieren hulp" in het Kulturhus. Het zal ter sprake moeten komen bij mensen die bezocht worden vanwege schulden en betalingsachterstanden (Vroeg Eropaf).
Het is essentieel dat het tot een gesprek komt over de mogelijkheden die er zijn. Bij een gesprek zijn mensen wel te motiveren, een folder bij een brief is minder effectief.
4. In tabel B2.2 "Kenmerken alle huishoudens" staat de opbouw in leeftijdscategorieën. Op dit moment is 73% van de inwoners van Borne ouder dan 45 jaar. Mensen worden ouder en blijven

langer zelfstandig thuis wonen. Dat betekent met de aankomende groep van 45 jaar - AOW in de komende jaren in Borne de vergrijzing zal toenemen. Dit heeft niet alleen gevolgen voor de Wmo maar ook voor het Minimabeleid in de gemeente Borne. De groep die van enkel een AOW moet rondkomen zal groter worden en recht hebben op een minimaregeling.

Daarnaast is er een groep ZZP'ers die geen pensioen heeft opgebouwd en t.z.t. alleen moeten rondkomen van hun AOW.

De adviesraad adviseert om hiervoor een beleid te ontwikkelen om te waarborgen dat de gemeente haar zorgplicht kan blijven invullen. Proactief de "nieuwe" AOW'ers benaderen zal daar een onderdeel van moeten zijn. Coördineren van alle ouderenorganisaties en vrijwilligersorganisaties die bezig zijn met ouderen is een andere voorwaarde.

5. In het onderzoek valt op dat het gebruik van Bijzondere bijstand zeer laag is. Worden de regels en voorwaarden niet te streng gevolgd?

Een voorbeeld; bij een crisissituatie is het niet mogelijk om vooraf een aanvraag in te dienen. De adviesraad adviseert om onderzoek te doen naar de oorzaak van het lage gebruik van de Bijzondere bijstand.

De adviesraad adviseert om niet alleen strikt de regels te volgen maar ook mogelijkheden te beoordelen om in de geest van de regels te beslissen. Zonder dat er precedënten worden gecreëerd maar de burger wel kan worden ondersteund. Geef bij een afwijzing mogelijke alternatieven aan (bijv.: het Noodfonds, de Geluksroute Borne of een andere passende voorliggende voorziening).

6. De adviesraad adviseert om het pakket van het Sociaal fonds te evalueren en te beoordelen of dit nog steeds overeenkomt met de behoeften die er bestaan in de doelgroepen. Op basis van het resultaat van de evaluatie kan een verbeterplan opgesteld worden. De adviesraad adviseert om daar vertegenwoordigers uit die doelgroepen bij te betrekken.
7. Slechts 25% van de aangeschreven mensen hebben gereageerd op de enquête. Naar de mening van de adviesraad is dat een magere score en ze is dan ook van mening dat bij een volgend onderzoek de respons significant hoger moet zijn. De adviesraad adviseert om bij een volgend onderzoek samen te werken met de organisaties die een betrokkenheid hebben met de doelgroepen.
8. De adviesraad adviseert om de suggesties die door de respondenten zijn gegeven mee te laten wegen in het vaststellen van een nieuw beleidsplan.
9. Omdat de beleidsregels Tijdelijke Ondersteuning van Noodzakelijke Kosten Borne (TONK), door het spoedeisende karakter als gevolg van Covid-19, niet aan de adviesraad zijn voorgelegd komt er geen advies van de adviesraad sociaal domein. Wel wil de adviesraad benadrukken dat ze het positief vindt dat de gemeente Borne op korte termijn deze regeling heeft opgesteld om daarmee huishoudens te ondersteunen die door Covid-19 te maken krijgen met een terugval in hun inkomsten.

De adviesraad blijft graag actief meedenken om het gebruik en het effect van de minimaregelingen van de gemeente Borne te verbeteren.

Graag vernemen we uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Jieles van Daalen

Secretaris adviesraad sociaal domein Borne